

"KELEIVIS"

DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Leidžia J. G. Gegužis & Co.

Prenumerata metams:

Amerikoje \$1.50
Kanadoj ir užrubežiuose \$2.00

Prenumerata pusei metų:

Kanadoj ir užrubežiuose \$1.25
Amerikoje 90c
Apgarsinimų kainos klauskit laišku.

Kreipianties su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"

LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gegužis & Co.
Every Wednesday in Boston, Mass.

Represents over 4,000 Lithuanians
in the City of Boston, 50,000 in
New England and about 500,000
in the United States.

The Best Advertising Medium.
Advertising rates on application.
All communications should be
addressed to:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

No. 40

Telephone:
So. Boston, 935-W.

SO. BOSTON, MASS., 6 SPALIŲ-OCTOBER, 1915 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the act of March 3, 1879.

Telephone:
So. Boston, 935-W.

Metas XI.

Sąjungininkai imasi už Bulgarijos kailio; su jais eina Graikija ir Rumunija.

Caras nusiuntė Bulgarijai ultimatumą, kad į 24 valandas ji išvartų visus vokiečių oficerius ir viešai pertrauktų visus santykius su Vokietija ir Austrija. Tą reikalavimą parėmė Anglija, Francuzija ir Italija. Bet išėjo 24 valandos, o Bulgarija nieko neatšakė. Tas reiškia, jog ji eina su Vokietija ir todėl sąjungininkai nutarė tuojau iš visų pusių ją užpulti. Graikija ir Rumunija taipgi eina su jais prieš Bulgariją. Taigi prie kares prisideda dar trys valstybės. Rusija pradeda atsigausti, nes daug vokiečių ištraukta Francuzijon, kur sąjungininkai pradėjo smarkiai veikti. Maskvoje kruvini sumišimai.

Francuzijoj siaučia baisūs mušiai.

Vokiečiai nori atsiimti savo pozicijas, o francuzų artilerija skina juos kaip žolę.

Gavę didelių sustiprinimų perėtos subatos naktį, vokiečiai pradėjo eiti prieš francuzus kontratakoms, norėdami atsiimti savo pozicijas, kurias jiems atėmė francuzai bėgyje aštuonių dienų savo ofensivo. Tačiau iki šiol visos vokiečių kontratakos buvo atremtos su didžiausiais jiems nuostoliais ir francuzai nuėjo da toliau pirmyn.

Apie tuos vokiečių bandymus Paryžius sako taip:

"Vokiečiai ryžosi užberti mūsų pozicijas šoviniais su nuodingais gazais. Bet jų baterijos buvo nutildytos milžiniška ir destruktive francuzų artilerijos pajėga. Vokiečių antpuolis su mieriu atsiimti atimtas iš jų pozicijas Šampanijoj ir Artua rajone pasibaigė nauju jiems smūgiu.

"Keturi kartus užpuolikai ryžosi atsiimti savo apkasu linijas į šiaurę nuo kalno No. 140. Jie atakavo bombomis ir rankinėmis granatomis, o paskui siuntė atakomis savo pėstininkus pirmyn, bet jie buvo iškirsti kaip šienas, o katrie liko, tie bėgo atgal ir slėpėsi savo apkasuose.

"Pasibaisėtina batalija buvo Mesnil-les-Hurlus šiaurėje, kur vokiečiai atakavo su negirdėtu pasiryžimu tulas pozicijas, kurias francuzai buvo atėmę iš jų pėtnyčio. Bet ir čia jie buvo priversti bėgti atgal, palikę daug užmuštų."

EKSPLOZIJA SUDRAS- KĖ ITALŲ LAIVĄ.

Italijoj, Brindisi uoste, kur stovi kariškas italų laivynas, pereinotį savaitę ištiko didelė nelaimė. Iš nežinomoms niekam priežasties ant šarvuotio "Benedetto Brin" ištiko eksplozija ir į 7 minutes milžiniškas laivas nuėjo jurių dugnan, nusinešdamas su savim viceadmiralo Rubin de Cervina ir 342 kareivių su oficeriais. Tik tie išsigelbėjo, kurie buvo ant viršaus ir spėjo suokti į jures.

KIRTO AMERIKOS KON- SULATĄ.

Amerikos pasiuntinys praneša iš Štutgarto, Vokietijos, kad sąjungininkų orlaiviams tą miestą bombarduojant, bombos skeveldra pataikė į jo rūmą, bet nieko nesužeidė.

Maskvoje šaudė žmones

ŽUDO ŽMONES TAIP-
PAT, KAIP ANT KA-
RĖS LAUKO.

Rugsėjo 29 d. iš Petrogrado atėjo žinia, kad per paskutines dvi dienas Maskvoje buvo dideli sumišimai, kuriuose daug žmonių buvo sužeista ir penki užmušta. Maskvos policmeisteris išleisdamas į miesto gyventojus atsišaukimą, kad užsilaikytų ramiai ir ateityje vengtų taip apgailėtinų sumišimų. Draudžiama ir susirinkimus laikyti.

Policmeisterio atsišaukimas teisina policiją, buk ji čia buvusi visai "nekalta". Riaušės kilo dėl pasipriešinimo valdžiai. Tačiau ten pat sakoma, kad riaušės buvo ne politiško pobūdžio. Šita pastaba skamba labai keistai. Ji taip ir sako, kad tos riaušės buvo politiško pobūdžio.

Šiaip ar taip, caro valdžia jau pati prisipažįsta, kad ant Maskvos gatvių pasiliejo žmonių kraujas. Žmonės pasipriešino valdžiai. Pasipriešinimas nuveikta ginklu. Tas reiškia, kad Rusijoj revoliucija jau prasidėjo.

PIRMUTINĖ ŽINIA APIE BIRŽELIO RIAUŠES MASKVOJ.

Šiomis dienomis Amerikos spaudą pasiekė pirmutinė korespondencija iš Maskvos apie buvusias tenai birželio mėnesyje riaušes. Iki šiol Rusijos cenzūra nenorėjo išleisti jokių smulkmenų apie tas riaušes.

Riaušės trvė nuo 9 iki 12 birželio. Praslinko nuo to laiko jau trys mėnesiai, bet pergyventų tuomet įspūdžių žmonės užmiršti vis dar negali. Turtu ir sveikata per tas riaušes nukentėjo 392 žmonės ir buvo 61 padegimas. Tarp nukentėjusių buvo 113 Vokietijos ir Austrijos valdinių, 189 rusų su sietimtautiškėmis pavardėmis ir neutralių bei jungtinų valstybių valdinių. Rusų su rusiškėmis pavardėmis nukentėjo 90. Turto iš viso sunaikinta už 38,506,623 rublius, iško apie 6,000,000 rublių išpuola ant Vokietijos ir Austrijos valdinių. Beto da yra 122 nukentėjusių firmų ir 59 namai, kurių nuostoliai tebėra da neapskaičiuoti.

Paskalai apie šitas riaušesėjo jau senai. Tuomet buvo sakoma, kad riaušės kilo prieš vokiečius. Bet šita korespondencija dabar sako, kad "tikraja riaušių priežastis sunku būtų pasakyti." Vadinasi, riaušės buvo ne prieš vokiečius.

Bulgarijos caras Ferdinandas (su žmona), kuris neįsimintinga savo politika įklampino savo šalį į labai pavojingą jai karę. Apačioje Bulgarijos kareiviai, kurių esa mobilizuota 300,000 prieš Serbiją. Kaip galit iš to paveikslėlio matyt, bulgarų kariumenė labai panaši į rusų kariumenę, tik ji geriau išlavinta ir dabar ją vadovauja vokiečių oficeriai.

KIEK RUSŲ PAIMTA NELAISVĖN.

Zenevos (Sveicarijoj) laikraštis "La Suisse" sakosi surinkęs žinias ir suskaitęs, kad nuo 1 gegužės iki 15 rugsėjo vokiečiai su austrais paėmė nelaisvėn 2,571,750 rusų. Beto teutonai paėmė į tą patį laiką 6,000 kanuolių ir 4,000 kulkasvaidžių.

Laikraštis sako, kad šitas skaitlines įsai surinko iš oficialių Berlyno ir Vienos pranešimų. Iki 1 gegužės gi vokiečiai su austrais turėjo paėmė 1,395,000 rusų. Taigi iš viso paimtų nelaisvėn rusų bus jau arti 4 milijonų.

NORI ŠAUKTI 1917 ME- TŲ NAUJOKUS.

Francuzijos parlamentas dabar svarsto klausimą, kaip padidinus armiją. Norima pašaukti 400,000 jaunikaičių po 18 ir 19 metų amžiaus, kuriems ramybės metu būtų reikėję stoti 1917 metuose. Ateinančių 1916 metų naujokai senai jau pašaukti ir išlavinti; šį rudenį jie jau stos karės laukan.

ANGLAI NETEKO DVIE- JŲ GENEROLŲ.

Paskutiniuose mušiuose Francuzijoj krito du angli generolai: Capper ir Thesiger.

Kas paimta Kaune.

"Berliner Tageblatt" korespondentas praneša dar apie Kauno užėmimą, jog tarp atimtuju kanuolių būvė visai naujų francuzų kanuolių iš fabrikos Schneider-Creuzot. Neapsakomai didžios daugybės šautuvų, visokios rūšies aprėdalu, tarp jų daug iš Japonijos atgabentų, įvairios municijos, šaujamų mašinų ir t.t. negalima dar apskaičiuoti. Maisto dalykų, konservų, arbatos, cukraus, miltų taip daug rado, jog galima tuomi visą armiją ilgus mėnesius aprūpinti. Beto rado didį sandėlių naujų automobilių ir 70,000 kvortų benzino. Korespondentas dar rašo, jog vokiečių nuostoliai negyvais ir sužeistais žinoma ne maži, bet sulyginus su milžiniškais rusų nuostoliais jie būvė visai nežymūs.

VOKIETIJA ŠAUKIA 1916 NAUJOKUS.

Gruodžio mėnesyje Vokietijoj bus pašaukti kariumenėn visi naujokai, kuriems ramybės laiku reikėtų stoti sekantį rudenį. Tai visgi netaip da blogai Vokietijai su kareiviais. Rusija ir Francuzija rengiasi šaukti jau 1917 metų naujokus.

VOKIEČIAI TIESIA LIE- TUVOJ DAUGIAU GE- LEŽINKELIŲ.

Lietuvos laikraščiai praneša, kad nuo Lauksargių per Jurbarką ir Kelmę vokiečiai tiesia geležinkelį iki Šiaulių. Iki Kelmės geležinkelis esąs jau gatavas.

DUMA KALTA UŽ REVO- LIUCIJĄ.

Taip galvoja dabar Rusijos juodašimčiai. Patriotiškai-juodašimtiška rusų spauda dabar atakuoja dumą kaip įmanydamą ir reikalauja, kad caras neleistų jai daugiau susirinkti (dabar duma caro paliepinu uždaryta). Anot juodašimčių, duma kurstanti revoliuciją ir duodanti drąsos visokiems "kramolninkams" kelti prieš valdžią maištus.

MASKVOS BULGARAI NEKLAUSO PAŠAU- KIMO.

Rusijoj gyvena daug bulgarų. Išleidus dabar Bulgarijai įsakymą, kad visi Bulgarijos atsarginiai grįžtų namo į kariumenę, Maskvos bulgarai mušė savo carui Ferdinandui telegramą, kad jie neis brolžūdingon karėn prieš Serbiją. Mat, serbai ir bulgarai, tai to paties kraujo slaviai.

Lietuviai turėjo slapta susirinkimą Vilniuje.

NUTARTA VOKIEČIUS
PASITIKTI PRIELAN-
KIAI.

Yčo kompanijai Dumoj iš-
reikšta nepasitikėjimas.

"Dabartis" praneša, kad einas Berlyne vokiečių laikraštis "National Zeitung" išspausdino savo korespondento pranešimą, užvardintą: "Rusijos lietuviai ir karės situacija." Šitą pranešimą "Dabartis" paduoda taip:

"Vilniuje pirm kelių dienų buvo slaptas lietuvių politiku susirinkimas, kur aptarta kaip lietuviai turėtų atsinešti į dabartinę karo situaciją. Susirinkusieji nutarė, nepraleisti šito momento neišsirūpinus kiek galint tautai naudos iš dabartinės politiškos situacijos. Nesą abejonės, jog vokiečiai, kurie jau dabar didžiausią Lietuvos dalį užėmė, visą Lietuvą užims. Lietuviai turį tautai omenyje turėti. Susirinkusieji sutarė, Lietuvos gyventojus kiek galint supažindinti su dabartinės situacijos svarbiu. Pirm visako reikia tuomi rupintis, kad Lietuviai Rusų agentų kiršinimams pasipriešintų ir Vokiečių kareivius visoje Lietuvoje maloniai sutiktų. Susirinkime paskaityta atspausiti atsišaukimai, kuriuos dalis po visą Lietuvą. Šituose atsišaukimuose žmonės prašomi, nebėgti nuo vokiečių, bet likti žemėje ir turtą ir daug išgelbėti nuo rusų sunaikinimo. Susirinkimas ištare Lietuvų atstovams Valstybės dumoje didžiausį nepasitenkinimą, kad jie neužtarė Lietuvų tautiškuosius reikalus dumoje. Susirinkimas dar nutarė, daugiau lietuvių sušaukti didin susirinkiman, kaip veik karės situacija dar labiau paaškes. Susirinkimas dar pažymėjo, jog Rusų valdžia, karės atsitikimų spaudžiama, pastaruoju laiku Lietuviams labai meilinga pasirodžiusi, bet neivien per tai nesiduosiąs mulkinties, nes ypač lietuviai gana patyrę, kaip ilgai rusų meilingumas tvečia."

KAUNO VIRŠININKU PASKIRTAS KOESLI- NO BURMISTRAS.

"Dabartis" praneša, kad Kauno miesto viršininku (majoru) vokiečiai paskyrė d-rą Pusch, buvusį Koeslino miesto burmistą. Jis turėsias suorganizuoti ir vesti civilį miesto valdymą.

Balkanuose artinasi baisi audra.

Sąjungininkai grąšina Bul-
garijai, o teutonai —
Rumunijai.

Sąjungininkai nusiuntė Bulgarijai reikalavimą, kad ji tuojaus paleistų mobilizuotą savo kariumenę, tuotarpu gi Austrija su Vokietija nusiuntė Rumunijai reikalavimą, kad ši leistų per savo žemę vežti turkams amunicijos ir siųsti pagalbą į Dardanelius.

Graikija tuotarpu mobilizuoja savo spēkas ir eina prieš vokiečius, jeigu šitie bandytų siųsti per Balkanus turkams pagalbą. Graikams į pagalbą pribuvo jau i Solonikus daug francuzų. Bulgarijos caras Ferdinandas, sakoma, dabar jau pamatęs pragaštingą savo žingsnį, per kurį jis gali netekti savo sosto, o jo žmonės—tėvynės, nes Anglija, Francuzija ir Rusija esą pasiryžusios dabar jau užbaigti Balkanų klausimą syki ant visados. Sakoma, kad Bulgarijos caras, raudamas nuo galvos plaukus, pasakęs, jog dabar jis esąs aklas žmogus, paleistas su degancia darvokšne tarp kugų šieno ir kur-nors turėsiąs pagimdyti gaisrą.

Tuo pačiu laiku, kaip Rumunija gavo teutonų ultimatumą, reikalaujantį atidaryti jų armijai kelią, vokiečių kariumenė bandė persikelti per Dunojų ir įsiveržti Serbijon, bet serbų artilerija, valdoma anglų artileristų, sutrupino vokiečių taisykus tiltus ir atrėmė ataką.

PRIE VILNIAUS PAIMTA 21,908 RUSŲ.

Pasirodo, kad apsupti prie Vilniaus rusai ne visi ištuko. Dabar Berlynas praneša, kad kunigaikščio Leopoldo armija paėmė tenai 70 rusų oficerių, 21,908 kareivius, 3 kanuoles, 70 kulkasvaidžių ir daug kitokių daiktų, kurių vertė tebėra da neapkaunuota.

FRANCUZIJŲ ŽUVO 120,000 VOKIEČIŲ.

Francuzų karės vyriausybė oficialiai praneša, kad vokiečių nuostoliai per pastarąjį sąjungininkų ofensivą Francuzijoj apskaitomi į 120,000 žmonių. Vien tik nelaisvėn paimta 23,000 vokiečių. Beto, vokiečiams atimta keli dešėtkai kanuolių, apie pusantro šimto kulkasvaidžių ir išmušta juos iš labai svarbių pozicijų. Sakoma, kad kaizeris užtą pavaręs du savo generolus.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Tegul bus pagarbintas, vaike...

— Kaip drutas, tėve! Kaip tavo vaikui einasi?

— Kaip einasi mano vaikui, tai ne tavo biznis, vaike. Geriau tu man pasakyk, kodėl jūs, socialistai, visuomet niekinat savo tautą? Kodėl platinat ištvirkimą?

— Šitą klausimą aš tau atsakysiu, tėve, irgi klausimu: kodėl jūs, tautininkai ir katalikai, taip mėgstat vogti?

— Ką tu nori tuomi pasakyti, vaike?

— Ar gi tu, tėve, nesupranti, ką aš sakau? Argi tu nežinai, kad vienas jūsų lyderis, budamas dar Lietuvoje, išvėgė per stogą savo kaimynui lašinius ir dėlto turėjo bėgti Ameriką?

— Meluoji!

— Kitas jūsų dvasiškas vadovas pavogė parapijos pinigų, o atvažiuojęs čia Ameriką mokina žmones doros.

— Tas neteisybė.

— Tu pats, tėve, per skaplernos atpuskus pavogei šiauliuose arklių ir vos tik paspėjai išnešti savo kailį.

— Sustok, vaike!

— Palauk, tėve, palauk, nesikarščiuk, aš turiu da daugiau klausimų. Pasakyk tu man, už ką tu užmušai tą žmogų, su kuriuoėjai kartu ant farmos vištų vogti?

— Ar tu pasiutai, Maike, ar ką?!

— Negana to, tu paskui nutraukai jam šėvėrykus ir pardavai už 50c, pragėrei tuos pinigus.

— Sustok, pasiutėli, ba aš tau galva nuimsiu!

— Kogi tu pyksti, tėve?

— Kaip tu drįsti mane taip šmeižti?!

— Tai ne šmeižimas, tėve, bet tikra teisybė. Argi tu to arklio nepavogei?

— Tylėk, blaurybe, ba šoble išsitraukęs kaip šveisiu, tai tu nesurasi savo galvos.

— Na, pasakyk, tėve, argi tas neteisybė, kad tuėjai tuomet vištų vogti?

— Šarap! Prirodyk, kada tas buvo!

— Matai, tėve, kaip tu tokių dalykų nemėgsti klausyti? Nustovėk negali. Nori muštis. Reikalauji prirodymu. O kurgi tavo prirodymai, kad socialistai platinat ištvirkimą, a?

— Bet aš nesakiau, kad jūs vištas vagiat. Tu, vaike, darydamas man tokį už-socialistai, bet dabartinis

ant varžytinių paremtas draugijos surėdymas. Prieš šitą gi surėdymą socialistai kaip tik ir kovoja. Ir tuo tikslu jie šaukia viso pasaulio darbininkus vienybėn. Jie nori panaikinti dabartinę tvarką, prašalinti žmonių išnaudojimą, panaikinti karalių sostus ir paliusuoti pavergtas tautas. Taigi, kaip matai, tėve, socialistai tautų nenaišina, bet dagi gina jas nuo naikino. Kaipgi dabar tavo "kritika" išrodo, a?

Tai kur-gi ta Dievo išmintis?

Kunigai mokina, kad Dievas pasaulį viską protinai sutvarkęs, tik žmogus per savo silpnę susibūliavęs su koku ten velniu, kuris ir pagadinęs Dievo darbą. Dievas, kaip mielaširdingas, susimylėjęs ant žmogaus ir atsiumęs savo sunų (Kristų), idant vėl sutakinti žmogų su Dievu.

Šioje frazėje ir slepiasi visa kunigų mokslo apgavystė. Jeigu Dievas per savo tarpininką Kristų susitaikė su žmonėmis, tai kodėl jis pirmiausia nesusiaikė su velniais pragare?

Susimylėti ant žmonių ir siųsti jiems savo tarpininką, o palikti ponus velnius pragare be mielaširdystės, — neparodo teisingo pavyzdžio.

Dargi, sulyg kunigų biblijos, pats Dievas siunčia velnius pas Jobą, kad tie jo turtus sunaikintų, pas Kristų — savo sunų, kad Jį akmenimis pusečioje papenėtų, o pas žmones, kad juos gundytų prie pikto per vsus amžius.

Jeigu Kristus mokino, kad Jo Dievas tėvas viską gerai sutvėrė, o tik velniai su Jėva pagadino Jo darbą, tai kila klausimas: Kas mokino žvėris ryti viens kitą ir kuo tas Dievas penėjo liutus ir plėšriuosius tigrus, kol dar žmonių visai ant žemės nebuvo?

Gal Kristaus vietininkai pasakytų, kad prieš žmogaus atsiradimą joks gyvūnas nežudė viens kito, ir vilkas nedraskė avies rojuje, tik mito dvasia šventa? Turbut jie mano su nesant protaujančiais, kad prasi-kaltimas velnio ir Jėvos taip įpykdė Dievą, kad Jis nuo tos valandos prisakė žvėrims ryti viens kita.

Jei kas taip mano, jis didžiai klysta. Viskas yra taip jau sutvarkyta pačios gamtos, kurioje mes matome gerą ir blogą, protingumą ir beprotystę, gerumą ir žiaurumą, rupestį ir berupestingumą. Gamtoje yra priemonės, kurios nepasiekia sau užbrėžto tikslo, tikslai, kurie neįvyksta. Čia Dievas visai neturi jokios mielaširdystės ir proto. Argi nėra begalo žiauru, kad gyvybė turi maitintis gyvybe? Sutvėrimas gyvybės įvyksta su tikslu, kad ji būtų kita gyvybė!

Stai, klausykite, ką yra pasakęs mokslininkas Ingersollis apie tą Dievo išmintį: "Kiekvienas lapas yra mušio lauku, kiekvienas gėlė yra Golgota, kiekvienas laš vandens slėpia savyje kovą, pergale ir mirtį. Po kiekvieno medžio žievė yra pasislėpusi gyvastis laukianti užpuol ant kitos gyvasties. Ant kiekvieno lapelio kas nors žudo kita, kas nors tenai kenčia. Visur matyt, kad galtingieji viešpatauja ant silpnųjų. Visur, kaip pasaulis platus, yra žudimas vienas kito."

Kaip gali tikintis krikščionis išaiškint tuos dalykus? A. Stuknys.

Mūsų papročiai ir mes.

Seni mūsų papročiai tankiai mumis valdo, ir nekar-tą akys civilizuotų žmonių pastato mumis kudikiams. Vietoj gėdintis nešvarių senovės papročių, mes tankiausia sekdami juos palai-kom sau da ir už garbę. Ko-dėl mes taip darom? Tai aišku, kad dėl apsilaidimo — neprotavimo duodamės netikusiems mūsų papročiams save pavergti, ir jei-gu kas bando nurodyti mūsų papročių blogumą, mes netik nemetam jų į šalį, bet dar bandom save teisindami primesti kitam kaltę, buk ypotos nurodancios mūsų papročių nenaudingumą, nori mums laisvę varžyti.

Aš čia darau patėmimą iš straipsnelio "Laisvės priešais nesnaudžia", tilpusio 36-tam numeryje "Keleivio".

Lai autorius to straipsnelio p. L. N. H. nemano, kad aš čia užsiuolu ant jo, sakydama: jis turi būti didelis tų senų papročių šalininkas, kuomet viešai išdrįsta juos apginti. Aš palieku pirmą dalį to straipsnio, apie Brooklyno valgomų daiktų krautuves, ir jų sąjungą, bet negaliu praleisti nepatėmijus antrą jo dalį.

Sulyg autorius nurodymo, Kentucky ir Ohio valstijose moterų organizacijos išnešė rezoliuciją, kurioje reikalauja bei priešinasi vartojimui tabako. Bilijus įnešas ant šalyje, priešingai tabako vartojimui.

Norint legislatoroj ir vi-same šalies valdyme yra šeimininkais tik ponai tabakiai, kaip didžiausi vergai tabako, o tam senam nešvariui nuodingam papročiiui pasipriešina da tik silpna, nuo amžių vyrų pavergta moteris. Vienok ponams tabako vergams jau tikras "gevalt." Vyrai, tai tikras, esą, laisvės varžymas, sulyg autoriaus.

"Jeigu vaikas gauna įsidė-tį į roges tik vieną koją, tai jau įsilipa ir visas. Vienintelis apsigyvenimo budas — tai tvirtas pasipriešinimas visame tiems, kurie stengiasi trupinėli po trupinėliui sugriauti mūsų laisvę," sako autorius. Suprask, skaitytojai, ką tie žodžiai reiškia. Reiškia: Vyrai, į kovą prieš laisvės grovėjus, kuriomis yra moteris, kuri drįsta pakelti pasipriešinimo balsą priešais taip nuožmų vyrų papročį — vartojimą tabako. Vyrai, nevelykim kelti moteris koją į mūsų roges, nes gali visa įsilipti, ir atimt iš mūsų džentelmenų vadeles: o tuomet būtų "good night," vyrams! "Jeigu tau-tai, kurios nariais mes esam, bus uždrausta rukti tabakas, tai kodėl neuždraust gert kavą ar arbatą (nemi-ginti degtinės ir raugalo). Kodėl da neuždraust tautai valgyt keptą mėsą ir blynus?"

Reiškia, niekas nėra taip brangu ir naudinga vyrui pasulyti, kaip tabakas; kepta mėsa ar blynai yra niekas prieš tabaką. Kuomet akys civilizacijos tabakas stovi ant vieno laipnio su degintine, ir yra nešvarus ir nuodingas žmonijai, senas papročius. Tie kurie vartoja tabaką, visai nesupranta blogumo jo, nes jų smegenys yra išrukę, kaip amerikiečių kas kumpis. Ypatia naudo-janti tabaką niekad negali tirti protaut, nes perstojus rūkias ar kramčius visuo-met jaučia savyje neramumą. Tulos, mažai protau-jančios moteris, nėra prie-singos tam nešvariui vy-ry papročiiui. Tankiai skai-tu net ir už garbę, kuomet

jos vyras isikandęs žolių gniuztą — cigarą į dantis, eina su jaja gatvėn pasivaikšiot. Dauguma merginų ir tą patį mano (išskiriant tik protingesnes), kad tai prigimta vyro užduotis rūkyti ar kramtyt tabaką.

Tokis nesupratimas linkui naudojimo tabako yra nuo seno pas žmones jauges, todėl jis net ir gerbiamas. Daugybė tėvų pratina savo vaikus prie tabako, kuomet tie vos pradeda vaikščiot, laikydami sau už garbę, kad jų kudikis ruko pypkę; toki tėvai yra tikri savo kudikių prieštai.

Mes prisiziūrėkim gerai, ypatingai čion Amerikoje, kuomet kudikiams 13 ar 14 metų amžiaus yra jau prasmirdę tabako dūmais. Prisižiūrėkime, kuomet jauni-kaitis, gražiausias gamtos žiedas, turintis pavydą žmogaus, užimančio ant žemės aukščiausią vietą, kaip jis biaučiai atrodo, kuomet prisikimšęs pilną burną ir kur eina, ten teršią spjaudy-damas ant šalvatvių, sve-tainėse ir kur jis tik pasiku-ka, ten rodo visas vežimas mėslo važiuoja, su pilnu su-puvimu, dvokimu. Ir tas viskas yra palaikoma už do-rą ir net garbę.

Tuli, matomai nesuprasdami to biauiaus vyrų pa-pročio, bando kitiems įkal-bėti, buk moteris priešinan-čios vartojimui tabako, bando vyrų laisvę griauti, kuomet priešingai: nori vyrų paliusuoti iš tabako vergi-jos. Niekas kitas pasaulį taip daug nenukenčia nuo tabako smarvės, kaip mote-ris.

Moterį gamta prijungė prie vyro ir ji turi su juo gyventi ir gerti tą biaučiai tabako smarvę, per visą savo gyvenimą.

Jau laikas moterims pa-busti ir paliusuoti vyrus iš tabako vergijos, o tuomi mo-teris atliktų didelę užduotį ir padarytų didelį žingsnį ci-vilizacijoj.

B. Montvydaitė-Viznienė.

Dėlei "Laisvosios Minties" sustojimo.

"Keleivio" No. 38 patėmi-jau p. Varduno straipsnį, kuriame įsiai įieško prieža-sčių, dėlėi kurių mirė "Lai-svoji Mintis." Aš irgi noriu išreikšti keletą minčių kas link "Laisvosios Minties" likimo. Malonėkite gerb. "Keleivio" redakcija patal-pinti šį mano straipsnėlį ju-sų redaguojamame laikraštyje.

P-nas Vardunas tarp kitų žingeidžių dalykų papasa-kojo, buk arti prie "Jauno-sios Lietuvos" stovį žmo-nės pasakoją jam, kad gerb. Dr. J. Šliupas, paves-damas "L. M." man, dikčiai apsilenkęs su teisybe, kas link "L. M." skaitytojų skai-čiaus aplamai, o ypatingai — užsimokėjusiu. Ir toliau priduria, kad "L. M." buvo siuntinėjama toms ypa-toms, kurios už ją nemokė-jo (neprenumeravo jos) nuo 1912—1913 m.

Kiekvienas laikraštis tu-ri savo artimų draugų, ben-dradarbių ir platintojų, ku-riems jis eina veltui. Tokių bendradarbių ir arti jos sto-vindžių ypatų nemaža turėjo ir "L. M." Nustebeina ta-tai, jei toms ypatoms ji bu-vo siuntinėjama veltui. Šiaip-gi žmonėms, kiek ži-nau, gerb. Dr. Šliupas veltui laikraščio nesuntinėjo.

Apie kiek "L. M." skaity-tojų gerb. Dr. Šliupas man rašė, tiek jų nuo jo ir prie-tai. Žinoma, pora desė-rytų?

ky ypatų šen ar ten — tas dar nepadaro didelio skirtu-mo. Užsimokėjusių skaity-tojų tiek gavau, apie kiek jis man rašė.

Jei gerb. Dr. Šliupas būtų prasilenkęs su teisybe kas link "L. M." skaitytojų skai-čiaus, jei jis būtų pavesdęs man "L. M." vien tik tuo tikslu, kad atsikratyti jos jei aš bučiau jaučiasis nus-kriaustu, — bučiau viešai parašęs, kaip gerb. Dr. Šliu-pas man rašė apie "L. M." ir kokiame stovyje ją gavau.

Tasai arti prie "J. L." sto-vijs žmogus, pasakodamas apie "L. M." praeitį, žymiai apsilenkė su teisybe.

"Laisvoji Mintis" nustojoėjusi nedėlto, kad jos niekas nerėmė. Ji turėjo žymų skaitytojų ir rėmėjų būrelį. Kasoje buvo ir pinigų jos išleidinėjimui. Tatai dēlei skaitytojų, rėmėjų ir pini-gų "L. Mintis" galėjo ir toliau išieidinėti.

Pakirto "L. Minties" gy-venimo dienas ne žmonių jai nepritarimas, susivieni-jimas su "Jaunąja Lietuva." Priežastis aiški.

Matomai, kai-kurie arti prie "J. L." stovį žmonės drįsta be pamato kaltinti gerb. Dr. Šliupą ir mane už "L. Minties" žuvimą. Lie-tuvių priežodis sako: ne-teisk bereikalingai, jei nenori, kad butum teisiamas. Juk ir Juda rankas nesiplo-vė...

Zig. Vitkauskas.

KAIP MOKYTIS.

Daugelis turbūt nė neži-no, kad yra įvairių mokini-mosi būdų — tinkamų ir netinkamų, gerų ir blogų. To nežinojimo pasekmės es-ti tokios, kad daugelis var-gsta, džiiovina savo sme-genis, eikvoja pinigus ir žudo laiką, o geidžiamo mokslo įgyti negali. Vienas negali išmokyti, nors dėty ant to vi-sas savo pajiegas, o kitas, rodos ir nesistengia, bet mo-kyties jam sekasi. Gerų in-formacijų šitam klausime suteikia d-ras Von Ness Dearborn "Scientific Ame-rican Supplemente." Visų pirmiausia, jis mums sako, mokinytis turi but užintere-suotas tuomi, ko įsiai moki-nasi. "Jeigu jūs turėsite tik-krą palinkimą prie to, ko jūs mokinatės, jūs mokinsitės greitai ir lengvai, nes-tas mokslas suteikia jums smagumą," sako įsiai.

Geriausias budas išvysty-mui užsinteresavimo yra skaitymas. Skaityti reikia daugiausia apie tai, kuo jūs daugiau įdomaujate. Kitas geras budas — reikia nuo-latos apie tai galvoti. Tre-čias budas — reikia drau-gauti su tokiais žmonėmis, kurie tuo pačiu indomauja.

Bet skaitant nereikia per-taig prie knygos prisirišti. Skaitant reikia tankiai da-ryti pertraukas. Reikėtų taip įprasti, kad pradėjus skaityti žmogus atsiduotų knygai visa savo atida, bet neilgam laikui. Kas 20 mi-nutų reikėtų atskirti ir po-rą minutų pavaikšiot po kambarį, kad nureguliuoti kraujo cirkuliaciją. Tas la-bai reikalinga ir akių pasi-lsiui, kurias vienodas įtempi-mas labai nuvargina. Nie-kas negali nusėdēt ant vie-tos valandą ar pusantros be nuostolio savo nervams. Nervai taip nuilsta, kad žmogus beskaitydamas ir užmiega. Iš tokio skaity-mo, suprantama, jokios nau-dos negali but.

Bet skaitant nereikia per-taig prie knygos prisirišti. Skaitant reikia tankiai da-ryti pertraukas. Reikėtų taip įprasti, kad pradėjus skaityti žmogus atsiduotų knygai visa savo atida, bet neilgam laikui. Kas 20 mi-nutų reikėtų atskirti ir po-rą minutų pavaikšiot po kambarį, kad nureguliuoti kraujo cirkuliaciją. Tas la-bai reikalinga ir akių pasi-lsiui, kurias vienodas įtempi-mas labai nuvargina. Nie-kas negali nusėdēt ant vie-tos valandą ar pusantros be nuostolio savo nervams. Nervai taip nuilsta, kad žmogus beskaitydamas ir užmiega. Iš tokio skaity-mo, suprantama, jokios nau-dos negali but.

Butų gražaus "trobelio!" Graikijos karaliūte yra kaizerio sesuo. Ot, but graikams bėdos, jei Graiki-jai apskelbus karę vokie-čiams, ju karalienė rezig-nuotų. Ką tada graikai da-rytų?

Milžiniškas rubsinių streikas Chicagoj.

POLICIJA KAZOKŲ RO-LEJE ŠAUDO Į DARBI-NINKUS.

Socialistų aldermanas ren-gia prieš policiją didelį protestą.

Pereitoj savaitėj, panedėlio vakare, Chicagoj paskel-bta visuotinas rubsinių streikas. Ant rytojaus 20 tukstančių rubsinių jau metė darbą. Sekančią die-ną dar apie 10,000 darbinin-kų prisidėjo prie streiko.

Trečią dieną jau prasidė-jo susirėmimai su fabrika-tais ir paklusniaja jų poli-cija. Tuos susirėmimus iš-saukia pati policija su darb-daviais, kurie griebiasi vi-sokių provokacijų, kad de-zorganizavus ir sutorizav-us darbininkus. Bet rub-siniai turi užsilaikyti šal-tai ir žiūrėti į tas provoka-cijas ramiai.

Niekšiškas lenkų kontrak-toriaus pasielgimas.

Biauria niekšystė ir bai-siai žiauriu instinktu pasi-žymėjo trečią streiko dieną lenkų kontraktoriaus J. So-kolovskis, kuris turi savo "šapą" prie Ashland ave. Jisai peršovė iš revolverio vieną streikuojančių dar-bininkų, kurie stovėjo prie jo dirbtuvės ant piketų. Kiek iki šiol patirta, šaudy-mui nebuvo mažiausios prie-žasties. Streikieriai ramiai tik atkalbinėjo skebus, kad dirbti dabar negražu, kada visi rubsiniai nutarė mesti darbą.

Piktadaris buvo tuojaus areštuotas. Apžiūrėjus jo revolverį pasirodė, kad jis išleido 5 šviusių į darbinin-kus. Unija dės visas pas-tangas, kad tas provokato-ris atsistėtų kur jam rei-kia.

Policija vaiko ir šaudo dar-bininkus.

Policija pradėjo veikti jau visu smarkumu. Daug streikuojančių darbininkų jau areštuota ir daug su-mušta. Ji užpildinėja ant piketų ir susirinkimų. Dar-bininkai bandė įtaisyti de-monstraciją, bet policija už-krą palinkimą prie to, ko jūs mokinatės, jūs mokinsitės greitai ir lengvai, nes-tas mokslas suteikia jums smagumą," sako įsiai.

Geriausias budas išvysty-mui užsinteresavimo yra skaitymas. Skaityti reikia daugiausia apie tai, kuo jūs daugiau įdomaujate. Kitas geras budas — reikia nuo-latos apie tai galvoti. Tre-čias budas — reikia drau-gauti su tokiais žmonėmis, kurie tuo pačiu indomauja.

Bet skaitant nereikia per-taig prie knygos prisirišti. Skaitant reikia tankiai da-ryti pertraukas. Reikėtų taip įprasti, kad pradėjus skaityti žmogus atsiduotų knygai visa savo atida, bet neilgam laikui. Kas 20 mi-nutų reikėtų atskirti ir po-rą minutų pavaikšiot po kambarį, kad nureguliuoti kraujo cirkuliaciją. Tas la-bai reikalinga ir akių pasi-lsiui, kurias vienodas įtempi-mas labai nuvargina. Nie-kas negali nusėdēt ant vie-tos valandą ar pusantros be nuostolio savo nervams. Nervai taip nuilsta, kad žmogus beskaitydamas ir užmiega. Iš tokio skaity-mo, suprantama, jokios nau-dos negali but.

Butų gražaus "trobelio!" Graikijos karaliūte yra kaizerio sesuo. Ot, but graikams bėdos, jei Graiki-jai apskelbus karę vokie-čiams, ju karalienė rezig-nuotų. Ką tada graikai da-rytų?

HUMORISTIKA

PHIZISKAS SKIRTUMAS VYRO IR MOTERIES.

Ai beč jur laif, jū nežino- te koks yra phiziskas skir- tumas tarp vyro ir moteries, o tas labai reikalinga žinoti kiekvienam vyrui; taigi klausykite, o aš jums pasakysiu už dyką.

1. Kiekviena moteriškė myli turēt nors vieną ver- gą.

2. Visos moteris, išski- riant tik vieną iš tukstan- čio, laiko už smertelį grie- ką, o iš tikrųjų yra vyras.

3. Kuomet vyras parėjęs iš darbo skaudžiai dejuoja, moteris liežuvio apgaile- tauja, o mislija apie velnią.

4. Kuomet vyras eidamas į darbą paprašo, kad jam įdėtų mėsos pietums, mote- rė atsako, kad mėsos negali- ma nupirkti, brangi, tuo tarpu, kada vyras išeina, tai kelių dienų dvokiančią mė- są išmaito ant mūlo.

5. Kiekviena moteris sten- giasi nudauginti didžiausią ir tikriausią meilužę, o pasi- rengus bile kada įkasti it erkė.

6. Geriau tikėk pagarsė- jusiam melagiui, negu mote- riškėi.

7. Greičiau gausi nuo vel- niuko švensto vandens, ne- gu nuo moteriškės tikrą pa- guodone.

8. Jei moteris paduosi pil- ną valią iš pirmo mėnesio, ji paskiau nežinos, kad tu esi toks pat žmogus.

9. Jei tau duotų kas pa- žiūrėti per tas gražias mote- rų akis, tu tuoj bėgtum spa- vednin, nes nesitikitum, kad tave ilgiau žemė nešios.

10. Užduotis kiekvienos moteries — engti savo vyrą iki gyvo kaulo, jam nepatė- miant.

Vyrų fiziologiją aš cha- rakterizuojau taip:

1. Kiekvienas vyras laiko už garbę but moterį vergu.

2. Vyras, ko pats gerai da- nežino, jau pasisako savo moteris.

3. Kuomet vyras nudaugina neva piktas, širdyje jaučia didžiausią meilę.

4. Kuomet vyras su savo moteris valgo iš vieno bliu- do, tai jis visuomet ima blo- gesnę mėšą.

5. Trumpa iš tų visų skir- tumų išvada: kiekvienas vyras daugiau guodoja savo moterį, negu pats save.

Aš persistatau, kad pats p. Dievas nežinojo, jog mote- rė bus tokia išdykus, ki- taip, Jis nebutų ją tvėręs; būtų užtekę vienų vyrų, nes su tomis pakusomis gyvent per daug trobelių.

Z. Z. Staniulis.

Kunigas pavydi kiaučiui.

Kunigas Fabijonas pavy- di kiaučiui, nes rašo: "Bepigu kiaučiui: nei burną praut, nei kojas aut, nė pote- rių kalbėt." Bet aš nema- tau čia priežasties tokiam ant kiaučės užsiuolimui. So. Bostone jis gali vaikė- čiot burną neprauses, mažai kas atskirs nuo kitų, nes vistiek geležinkelis savo du- mais visus papuošia. Apie kojas, well: apsiuk sykį ir nešio, kol batai nuplys, ar- ba kam ten pačiam auties, yra puiki, rausvai-baltai nu- sidažiusi "leidė" pas Tamo-

sių, kuri daug darbo neturi, tad kojas gali aptaisyti. O kaslink poterių, tai mažiau- sia bėda: o kūr paralius verčia kuniga tuos poterių kalbėt? Dievas ir taip vis- ką žino: jei Fabijonui dan- guj vietą paskyrė, tad jis jau žino kur Fabijonas eis, ir jokie kipsukai ji iš ten ne- ištrauks. Jei nuskirta ki- tur, tad nesuprantu, kaip- tas poterių šnabzdėjimas pagamins dangų vietą.

Ir pyk tu man dėl niekų!

Fritzas.

Redakcijos atsakymai.

P. Čereškai ir M. B. Vas- liauskui. — Širdingai ačiū. Tilps sekandame numeryje. Meldžiame rašinėti žinutes iš jūsų kolonijų lietuvių gy- venimo.

Skapagario Juozui. — "Musų inteligentija" — ne- tinka. Rašant reikia prisi- laikyti vienos temos. Jūsų straipsnelyje kalbama: a- pie mokyklas, mokymosi būdą, apie mokyklų konfe- renciją, pagalios, apie dar- bininkų išnaudojimą, muzė- jus, jų įtaką ir t.t.

Ad. Norbutui. — Ačiū. Peržiūrėsime ir jei tiks — sunaudosime prie pirmos progos.

K. Usui. — Talpiname Chicago's chroniką iš dien- raščių. Draugo korespon- dencija mums perliga. Chi- cago's korespondentai nesu- geba paduoti mums trumpai bėgančias žinias, nors nau- jienų Chicago's lietuvių vie- šajam gyvenime yra kuoj- domiausių.

Apuokui. — "Ar jūs žino- te" — sunaudosime, jei bus vietos, gal kiek vėliau.

Kunigo familijantui (Ply- mouth, Pa.). — Tilps sekan- čiam numeryje.

A. Judošukui. — Tokie da- lykai turi but gvilidenami teisme. Redakcija, nežino- dama tikros teisybės, negali buti teisėju. Įkriminalinti žmonės, nors jie ir butų pra- sikaltę, laikraštis neturi teis- sės, kol teismas neišnešė sa- vo nuosprendžio.

P. Diagui. — Draugo fe- ljetonėli — "Rusija karę lan- mės" — sunaudosime. Ačiū. Lauksime ir daugiau.

Nauji Raštai

Socializmo ir krikščionybės Idealai. parašė C. A. Herman, išleido M. M. Ra- čutė-Herman, New York, N. Y. Knygtė turi 28 pus- lapių, kaina 10c. Knygtė pamokanti ir kiekvienam darbininkui reikėtų ją per- skaityti.

Labor in Politics, parašė Robert Hunter, išleido So- cialist Party, Chicago, Ill. Knyga turi 202 puslapių.

Robert Hunter yra žino- mas kaip vienas iš gabiųjų Amerikos socialistų ra- šytojų. Jo raštai lengvai suprantami ir labai gyvi. Jis moka ir dalyką aiškint, ir skaitytoją nenuvargint.

Ypač šioj knygoj jis puikiai savo darbą atliko. Per dau- gelį metų tarp Amerikos uni- jų ir socialistų partijos buvo didelė spraga. Socia- listams, suprantama, tas bu- vo nesmagus dalykas, bet kodėl taip buvo, veik nie- kas negalėjo išaiškinti. Hun- ter čia nurodo supuvusią Gomperso politiką, kuria jis klaidino tukstančius orga- nizuotų darbininkų ir laikė juos išto nuo socialistų partijos. Kiekvienam dar- bininkui, kuris tik gali ang- liškai skaityt, patartume šią knygą perskaityt. Ją ga- lima gauti parašius į: So- cialist Party National Office, 803 W. Madison st., Chica- go, Ill. Kaina 25c.

Woman and Freedom, pa- rašė Theresa Serber Mal- kiel, išleido (antra laida) Social-Democratic Pub. Co.,

Milwaukee, Wis., 14 pusla- pių, 5c. Knygtė aiškina, kaip žmonijos kudiakystė moteris buvo laisva ir še- imynos galva, bet kilant ci- vilizacijai ji likos pavergta ir iki šiol buvo vergė. Bet moteris pakėlė prieš tai pro- testą ir pareikalavo vėl sa- vo teisių. Šitam reikalavi- mui daugiausia priešinosi valdančioji luoma ir bažny- čia, kuri neva doros ir mo- ralybės pamatais pasirem- dama aiškina, kad moteriš- kės vieta yra namuose, prie vaikų, o ne politikoj ir drau- gijoj; kad tokie reikalavi- mai yra bedieviški, priešingi moteriškės dorai ir t.t. Bet tas nieko negelbsti, moteris eina pirmyn ir drąsiai rei- kalauja savo tiesų. Knygtė parašyta labai gyvai ir kas gali angliškai skaityt, verta perskaityti.

How to become a natura- lized citizen? Sutaissė Frank Voigt ir Wellington E. Bar- to, išleido Boyer Brothers, Philadelphia, Pa. Knyga turi 96 pusl., apdaryta, kai- na \$1.00. Toj knygoj telpa žinios ir nurodymai norin- tiems likti šios šalies pilie- čiu, o taipgi keliatas svar- besnių žinių iš šios šalies is- torijos, apie konstituciją, apie valdžią ir t.t. Knyga, kaip jau liudija jos antgal- vis, parašyta anglų kalba.

Lietuvizkas D-ras M. Ziselman.

7 Parmenter St. Boston, Mass.

Visokias ligas gy- dau pasekmingia- usiai. Ateikit tie- siok pas mane! I trepalis virš tik neikit aptiekti: mano durys at- vers visam, kas tik norės. Ofiso valandos: nuo 9 iki 11 ryte nuo 1 iki 2 ir 6 iki 8 vakare. Teleph. Richmond 2622-B

Dr. KOLÉR

Lietuvių Gydytojas

638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Kolér garbinasi savo tikrą pravarde ir turi savo pavykšią siame laikraštyje. Dr. Kolér yra žinomas ir mokymus Varšuvoje. Dr. Kolér prakti- kavo visose Varšuvos ligoninėse, o paskui- niais metais prieš išvažiuojant į Ameriką buvo ligoninėje švento Lazoriaus, kur gydo tik per- vaikais ligas vyrų ir moterų.

SIFILIS išvada vartodamas gyduole 606, didė- li širdingai profesorius Ehrlich prieš sifilį. Jeigu sifilis išvada ant viso kūno, gėdima burnos- arba gerklės, slinkima plaukų, lanžyma kaulų, atėik o užsvietėjimas kraujo sustos ir moteris- kas taryb. Nėšio, kol visai subolosi ir kitus užkrėsi savo liga.

NATURALISTUS IŠTEREIMUS visokias bė- das, kaip ir NAKTINIS IŠTEREIMUS. TRIPER- ir kit. suvada į 30 dienų, o jei ne, tai pėnu- suvada.

NUSILPNEJIMA ir visokias negales pa- siunčia iš SAUGYBES priemonių į 28 dienas. Ar įėjusiu mažum, jog neturi tos pačios viršios- spėkos, kaip pirmas? Jei taip, tai neįsako, ba susilpnėjimą reikia perlaikyti, kad vis galeim- būtų vyru.

STRIKTURA arba susitraukimą šlapimo ka- nalo išvada į 28 dienų ir tai be skaudos. HYPROCELE arba vandeninę rupurą gydas į 30 minučių be operacijos.

POSLES ir inkstų ligas, nuo kurių randasi degtimas kryžinėje ir kirkšnyse, apstėnkimas nusišlapimo (perėjimas) ir degtikas kėtu 2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682

Iš mirusio dailininko užrašų.

(Pabaiga).

XII.

Rusčiai ir klaukiai veda kiekvieną iš mūsų likimas — ir tikrai iš pirmo, mes, užimti visokias nuotikais, vaidais, patys savimi — ne jaučiame jo šurkščios rankos. Kol galima prisigaudinti ir ne gėda meluoti — galima gyventi ir ne gėda vilties. Teisybė — nepilna teisybė apie tą ir prisiminimo negali būti — bet dągi tas mažas, kuris mums prieina — uždaro mums tuojus lūpas, suriša mums rankas, nuveda mus nuo tikslo. — Tada vienas bėpalieka žmogui, kad pasilaikyti ant kojų ir nesubirėti į dulkes, neišsipurvinti užmiršties dumble: ramiai nusigrįžti nuo viso, tarsi: gana! — ir sudėjus ant tuščios krutinės nereikalingas rankas, užlaikyti paskutinę, vienintelę jam prieinamą ypatybę, ypatybę savo paties niekingumo: tą ypatybę, apie kurią prisimena Paskalis, kada jis, vadindamas žmogų mintijančia nendre, sako, kad jeigu visa visuma ji prisilgtų ir sutrisintų — jis, toji nendrė, būtų visgi virš visumos, todėl, kad jis žinotų, jog ji jį slėgia — o ji to visko nežino. Silpnai ypatybė! Liudnas suraminimas! Kaip tu nesistengtum persiimti juo, tikėt — o tu, kuomi tu nebustum, mano suvarges drauge — ne atvaizdint tau tu rusčių poeto žodžių: "mūsų gyvenimas — vienas slankiojantis šešėlis; graudus aktorius, kuris vaidinasi ir šmėseliuoja kokią nors valandą scenoje — o toliau dingsta be žinios; pasaka, papasakota bepročio, pilna garsų ir išėjimo — ir neturinti jokios prasmės". Aš privedžiau eiles iš Mackbeito ir atėjo man mintin to raganos, vaidulio, stebuklingi regėjimai... Dėja! ne vaidulai, ne fantastiškos, požeminės jėgos yra baisios: ne baisi Gofmanščia, kokiame pavydale ji neapsireiškė... Baisus tas, kad nėra nieko baisaus, kad pati gyvenimo esmė smulkiai, neįdomi — ir elgetiška! siura. Persiėmus taja sūmone, paragavus tų pelynu, jokis medus jau neišrodys saldum — ir dągi toji augštoji, toji saldžiausioji laimė, meilės palaima, pilno susiartinimo, nesugrąžinamo prielankumo — netgi ir ji nustoja viso savo jausmo; visa jos ypatybė sunaikinama jo paties menkumu. Taip: žmogus pamylėjo, užsidegė, suvirpėjo apie amžinąją palaimą, apie nemirtinguosius pasimėgimus — žiūrėk: senai-senai jau neliuko pėdsako paties to kirminto, kuris išėdė paskutinius likučius jo išdžiuvusio liežuviu. Taip vėlai rudenyje, šaltą dieną, kada visas apmire ir pageltusioj žolei nešabzdą gyvastis, pamiškėje apnuogintos girios — tik lai pasirodo iš tarp rūkų ant valandėlės saulutės, pažvelgia atidžiai į sustingusią žemelę — tuojus iš visur pakils mašalai: jie žaidžia karštuose jos spinduliuose, rupinasi, veržiasi augštyti, žemyn, mirga vienas prie kito... Saulė pasislėpė — mašalai krinta silpnu lietum — ir jų akymirksnio gyvenimas užbaigtas.

XIII.

Bet ar jau nėra galinčių apsiereikimų, galinčių raminačių žodžių: "Liaudis, teisė, laisvė, žmonija, dailė?" Taip; tie žodžiai gyvuoja ir daug žmonių gyvena jais ir dėl jų. Bet visgi man matosi, kad jeigu nau-

Turgenev.

jai atgimtų Šekspyras, jam nebūtų ko atsakyti nuo savo Hamleto, nuo savo Lyro. Jo sklandus žvilgsnis ne atidengė žmonijos buityje nieko naujo: vis tas pats margas ir tikrybėje nereikšmingas vaizdas atsiskleidė prieš jį savo sielvartiname vienodume. Ta pati lengvatikystė ir žiaurumas, tas pats troškimas kraujo, aukso, purvo, tie patys tušti pasimėgimai, tos pačios prasmės kančios vardan... to paties prietaringo jausmo, kurį du tukstančių metų atgal išjuokė Aristofanas, tos pačios šurkščios priemonės, kuriomis taip pat lengvai atitenka dauggalvis žvėris — liaudies minia, tos pačios valdžios pinclės, tie patys vergiški papročiai, toji pat įgimta ne-teisybė — žodžiu, tas pats rupeistingas voveries šokinėjimas tame pačiame sename, dągi ne panaujintame rate... Šekspyras vėl priverstų Lyrą atkartoti savo žiaurų: "nėra kaltų" — kas kitais žodžiais reiškia: "nėra ir teisingųjų" — ir vėl tartų: gana! ir vėl nusigrįžtų. — Vienas jei bent tikėt: gal-but, priešingai paniuriam, tragiškam tironui — Ričardui — ironiškas didžio poeto genijus panortų nupiešti kitą, daugiau šiandieninį tiraną, kuris veik pasirengęs patikėti ir savo geradarinumą ir ramiai puotauja naktimis arba guodžiasi ant perdaug pakilių pietų tuo pat laiku, kada jo pusiau sukrusintos aukos stengiasi paguosti save nors tuo, kad išvaizdina jį, kaip Ričardą III-čią, apsuptą šmėklomis juo pražudytų žmonių...

Bet kam?

Kam darodinėti ir dągi parnešant ir svarstant žodžius, ir švelninant šneką — kam darodinėti mašalams, kad jie ištikrųjų mašalai?

XIV.

Bet dailė?... grožė? Taip, tai stiprus žodžiai, jie, ar tik, nestipresni už kitus, virš paminėtų mano žodžių. Man gali užginčyti (ir kiek sykių jau girdėjosi tokie užginčijimai!) — kad ir pati grožė pasivis dalykas, kad knynečiui ji persistato suvis kitaip negu euriopiečiui... Bet ne dailės sąlygos mane baugina; jos nusidėvėjimas; jos apmirimas ir sudulėjimas — ot kas atima man gaivumą ir viltį. Dailė, dabartiniųjų laikotariu, gal bus, stipresnė už pačią gamtą, todėl kad joje nėra nei simfonijos Bethoveno, nei paveikslų Ruisdalo, nei poemos Goethes — ir vieni tik atėpė pedantai ir besąžiningi liežuvininkai gali dar kalbėti apie dailę, kaip pamėgdžiojimą gamtai; bet galų-gale gamta neatvaizdinama; jai skubėt nėra ko ir anksčiau ar vėliau ji savo atsiims. Besąmoninga ir nuolanki įstatams, ji nežino dailės, kaip nežino laisvės, kaip nežino gero; nuo amžių judanti, nuo amžių praeinanti, ji neapkenčia nieko nemirtingo, nieko neišmainomo... Žmogus josios kudiškis; bet visa kas žmogiška — ne gamtiška — jai priešinga, kaip tik dėlto, kad stengiamasi būti neišmainoma ir nemirtinga. Žmogus gamtos kudiškis: bet ji bendra motina ir pas ją nėra pirmenybės: viskas, kas gyvuoja jos prieglobstyje, atsirado tik dėl kitų ir savo laiku turi užleisti vietą kitam — ji tveria, griaudama, ir jai vistiek: ar ji tveria, ar ji naikina — kad tik ne sustotų gyvybė, bile tik mirtis nenustotų sa-

vo teisių... ir todėl ji taip pat ramiai apdengia pelėsisiais dievišką Jupiterio veidą, kaip ir paprastą nuogąlį ir atiduoda suėsti kandžio- ms brangiausius Sofoklo puslapius. Žmonės, tiesa, kerštingai prigelbsti jai jos griauančiame darbe; bet argi ne ta pati stichijos spēka, ar ne gamtos pajėga pratarė barbaro buožėje, beprasmiškai daužančio skaidrią Apollono stovylą, žvėriškuose šauksmuose, su kuriais jis svaidei ugnin Apelleso paveikslą? Kur čia mums, vargšams žmonėms, vargšams dailininkams su-tikt su taja kurčiai-nebyle, aklauižgimusia spēka, kuri dągi neapvaikščioja savo pergalių, bet eina, eina pirmyn, viską prarydama? Kaip atsilaukt prieš tas sunkias, šurkščias, nesustojančias ir nenuoalsiai užtvinstančias bangas, kaip įtikėt galop į reikšmę ir ypatybę tų keistų vaizdų, kuriuos mes, tamsoje, ant kranto bedugnės, lipiname iš miglų ir ant valandėlės?

XV.

Viskas taip... bet vienas praeinantis puikus, pasakė Šilleris: ir pati gamta, nepertraukiamam žaisle savo užgimstančių, išnykstančių formų, nestinga grožės. Ar ne ji gi rupeingai išpuošia pačius trumpaamžius iš visų savo vaikų — žiedų lapelius, sparnelius drugių — tokiomis puikio-mis varšomis, ar ne ji priduo-da jiem tokią patraukiančią išvaizdą? Grožei nereikalinga be perstojimo gyvent, kad būtų amžina — jai užteka vienos valandėlės. Taip: tas, gal bus, teisinga — bet tikrai ten kur nėra asmens, nėra žmogaus, nėra laisvės: pastyres drugio sparnas atgimsta naujai ir už tukstančio metų tuomi pačiu sparnu to paties drugio; čia rustu ir teisinga... bet žmogus neatsikartoja kaip drugis ir jo rankų darbą, jo dailę, jo liuosą tve-rybą, vienkart sunaikinta — žūsta ant visados... Jam vienam lemta "tverti"... bet keista ir baugu ištart: mes tverėjame... Tame mūsų pir-menybė — ir mūsų praeik-smas: kiekvienas iš tų "tverėjų" pats per save, tik-rai jis, ne kas kitas, tikrai tai aš, tartum sutvertas su tikslu, su pasiryžimu; kiek-vienas daugiau ar mažiau silpnai supranta savo reikš-mę, jautia, kad jis lyginasi su kuo tai augštesniu, am-žinu — ir gyvena, turi gy-vent akymirksnį ir dėl va-landėlės. Sėdėk purve, mie-lasis, taikyki į dangų! — garbingiausias iš mus — tai tie, kurie giliau už visus kitus permano tą pamatinį priešingumą; bet tuo būdu — klausimas — ar turi pras-mę žodžiai: garbingiausias, garbingas?

XVI.

Ką bepasakyti apie tuos, prie kurių, su pilnu noru, negalima pritaikinti šitie vardai, dągi toje prasmėje, kuri suteikia jiems silpną žmogišką liežuvį? — Ką pasakyti apie paprastuosius, antralaispius, trečialaispius — veikėjus — kas jie nebūtų — valstybiniai žmo-nės, mokslinečiai, dailininkai — ypatingai dailininkai? Kuo priversti juos nusipurti savo nebylį tinginį, sa-vo apsiblaususią nerimastį, kuo pritraukti juos vėl į kovos lauką — jeigu tikrai mintis apie tobulybę visos žmonijos, visokio veikimo, statančio sau daug augštes-nį uždutį negu apsirupini-mas kasdieninės duonos plu-tų ir savo laiku turi užleisti vietą kitam — ji tveria, griaudama, ir jai vistiek: ar ji tveria, ar ji naikina — kad tik ne sustotų gyvybė, bile tik mirtis nenustotų sa-

minios" arba atiduoti "kvailio teismui" — seno kvailio, kuris negali atleisti jiems, kad jie nusigrįžė nuo senųjų dievačių — jauno kvailio, kuris reikalauja, kad jie tuojaus su juo klauptųsi ant kelių, gultų kryžiumi prieš naujus, tik-ka atidengtus stabus? Ko jie eis vėl į šitą besigrudancią prietarų rinką, į šitą iškilnę, kur ir pir-klys, ir perkejas lygiai ap-gaudinėja viens kitą, kur vi-sa taip triukšminga, garsu — ir visa taip skaudu ir šly-kštu? Kam, "su išsekintais kaulais" vilksis jie išnauro- ję šitą pasaulį, kur tautos, ir kaimo vaikai šventadienyje, niurkosi purvyne iš už sau-jūs riešutų, arba stebisi, iš-sižioję, į nupieštą žaltario putomis popiergalį paveikslą, į šitą pasaulį, kur ga-jus*) tikrai tas, kas neturi teisės gyventi, — ir svaigin-damas save savo paties šau-ksmu, kiekvienas skubinasi prie nežinomo ir nesupran-tamo jam tikslo?

Ne... ne... gana... gana... gana...

XVII.

The rest is silence.....

Vertė Vardunas.

! apšvieta platinančias draugijas.

Suvenytose Valstijose randasi gana daug apšvie-tos platinimo užsiimančių draugijų; jos užlaiko kny-gynus, prenumeruoja savo nariams pirmeiviskus laik-raščius, rengia prakalbas, paskaitas ir t.t. Bet laikas mums aiškiai parodė, kad knygyną užlai-kyt, laikraštį prenumerot, visvien yra persiauras apšvietos platinimui kelias. Gyvenimas mus verčia įsė-kot naujesnių ir platesnių apšvietos platinimui šalti-nių. Mes gana gerai žino-me, kad apšvietai įgyti buti-nai reikia skaityti geras mo-ksliskias knygas. Bet ant nealėms, pas mus kaip tik tokių moksliskų knygų truksta, o apie jų leidimą mažai kas tesirupina.

Todėl Brooklyn Lietuvių Apšvietos Draugija laiky-tame savo pusmetiniame su-sirinkime svarstė ir visapu-siškai apkalbėjo viršminėtą klausimą. Po visapusio apkalbėjimo nutarta atsi-saukt į visas lietuviškas pro-gresyviškas draugijas, ku-riuos tik užsiima šio kiu ar tokiu būdu apšvietos plati-nimui, kad:

- 1) Butų galima tokioms draugijoms susijungt tam tikrais draugiškumo ryšiais į vieną didelę progresyvišką organizaciją.
- 2) Susijungus tokioms draugijoms į vieną didelį pažangos kuną — butų gali-ma išleidinėt grynai moks-lisko turinio knygas.
- 3) Šitan draugijų sąry-šin gali įstot vien tik pro-gresyviškos draugijos, ku-riuos nėra priešingos darbi-ninkų klesiniam susiprati-mui.

L. Apš. Dr-jos Komitetas: S. Vaičekas, pirm. A. Petraška, sekr. Bronis L. Waycie, išd. P. S. Draugijos, kurios sutiks įstot į Knygų Leidi-mo Draugiją, dėl platesnių žinių lai kreipiasi šiuo an-trasū:

A. Petraška, 548 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Paaikškinimas.

Šitas atsiuokimas buvo parašytas da liepos mėnesy, bet tuli komisijos nariai, nežinia kokių priežasčių dėlei, išlaikė jį daugiau kaip mė-nesį laiko ir išstojo iš ko-misijos. Bet dalyką visgi sutvarkė ir padavė "Lai-svei." Tečiau "Laisvės" redakcija, dėl priežasčių ži-

nomų tik jai, išlaikė jį apie tris savaites ir tik tuomet jį idėjo, kada Apšvietos Draugijos komisija nutarė pareikalauti, kad sugrąžintų atsiuokimą atgal. Bet neužmiršo ir savo pridėčią pridurti, buk šitas dalykas jau pats per save nupuolęs, nes esanti jau susitvėrus li-teratūros draugija kny-goms leisti. Man rodos, kad "Laisvė" turėjo žinoti, jog Brooklyn Draugijos pada-rė šitą nutarimą pirma, ne-gu susitvėrė Literatūros draugija.

Tai gi šitas sumanymas negali but nupuolęs, nes jis yra pirmutinis. Antras da-lykas, Apšvietos Draugija neorganizuoją iš pavienių žmonių draugiją, bet pata-ria jau esančioms draugi-joms susivienyti į tam tikrą ryšį.

A. Petraška.

P. S. Meldžiui ir kitų laik-raščių perspausdinti šį atsi-saukimą.

Redakcijos prierašas: Rei-kia pripažinti, kad Brooklyn Apšvietos Draugijos no-ras yra labai gražus, tečiau mums rodos, kad paduoda-mas čionai planas nelabai praktiškas, nes visos taip vadinamos apšvietos plati-nimo draugijos bei klubai turi da ir kitokių tikslų, ku-riems mokamos ir tam tik-ras mokesčiai. Užsiimti joms knygų leidimu butuperdaug darbo ir keblumo. Beto, vi-sų pirmiausia reikėtų išri-šti nesupratimą dėlėi Darb. Lit. Dr-jos atsiradimo. Juk kelių draugijų su tuo pačiu tikslu negalima tverti, nes iš to būtų daugiau nuosto-lyų, negu naudos. Brooklyn draugai, tarp kurių šitie nesupratimai iškilo, turė-tų kaip nors susitaikyt. To-kį norą išreiškė jau visa lie-tuvių darbininkiškoji spau-da.

"Taupinimo" kasa po priežiūra Bra-slavskio ir Co. prima depozitus ir moka 3-čia nuosimti. Išsiun-čia pinigų pagal žemiusi dienos kursą. Tai gi pa-dedam pinigų į valdiškas Rusi-jos kasy ir apskaituojam nuosim-tį net nuo didesnių sumų, kaip tuk-stancio rublių. Visokias bylas, per-vedimus ir kitokius dokumentus pa-darom. Laivakortės. Galima va-žiut į Rusiją ir iš ten be jokio pa-vojaus.

Russian-American Bureau
Viršausis Biuras: 160 N. 5th Ave.
Filijų Biuras: 507 W. 12th St.

CHICAGO, ILL.

Atviras iki 8 val. vakare.
Nedėliomis nuo 9 iki 4 po pietų

Dr. David W. Rosen
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai,
Rusiskai ir Vokiškai.
GYDO VISOKIAS LIGAS.
Valandos:
Nuo 8 iki 10 ryte. Nuo
2 iki 3 dieną. nuo 7 iki
8 vakare.
321 HANOVER STREET,
BOSTON, MASS.

Telephone: Cambridge 4806-M.
Rusiskas Doktoras Cambridge
Dr. N. A. Glebow
Mokslą baigęs Berlyno, Vienos ir
kituose geriausiose Europos
universitetuose.
Valandos:
Nuo 10 iki 11 ryte, nuo 5 iki 6
ir nuo 8 iki 9 vakarais. Nedėlio-
mis nuo 10 iki 12 ryte.
884 MAIN STREET,
Cambridge, Mass.

KIRPK PATS SAVO PLAUKUS.

"No more barber shops for mine"
FISHLIGH & CO. (Dept. 45) CHICAGO, ILL.

Gražiausių Dainų ir Naujausių EILIŲ KNYGA

Sielos Balsai

Papuošta daugeliu spalvutų puikių paveikslų,
223 puslap. didžio, apie 150 įvairių eilių, tinkamų
deklamuot ant viešų susirinkimų.

Knygoje trijų rusių eilės:

TAUTISKOS, ŠEIMYNIŠKOS IR
DARBININKISKOS.

Tai gražiausia ir turtingiausia eilių knyga lietu-
vių kalboje. Kiekvienas turėtų papuošti savo
knygyną minėta knyga. Kaina tik 75 centai.
Ta pati knyga drutais audimo apdaraais — \$1.00.

SIELOS BALSAI

PALINKSMINS JUSŲ LAISVAS NUO
DARBO VALANDAS.

Kiekvienas nusipirkęs tą knygą pasidžiaugs.
Pinigus geriausiai siųst "Money Orderiu," popie-
rinus galima siųst tiesiog paprastam konverte,
užrašius aiškiai adresu savo ir "Keleivio" ir
prilipyt už 2c. markę.

"KELEIVIS," SO. BOSTON, MASS.

Sveikata
pajiegos
ir
energija

DYKAI ŠITAS BRANGUS VADAS I SVEIKATA

Jame aprašoma aiškioje, paprastoje kalboje apie tokias ligas, kaip silpnas arba kraujo užnuodijimas, spuogai, odos ligos, seni skauduliai, triperis, užkrečiamos ligos, nerviškas silpnas, nusilpnėjimas, spermatorėja, kvaitulys, pulsas, inkstų ir ligos lytiškai-slapimo organų ir kitos ligos, kurios tik kankina vyrus ir moteris ir pasako, kaip tos ligos gali būti pasekmė tamistos namuose už labai mažą atlyginimą.

Šita dykai duodama knyga jums taip-gi pasakys apie mus pasekmę gyl-dymą tokių ligų, kaip pilvo bei jaknų negalės, tulžingumas, prietvarius, raudonoti gysla, reumatizmas, kataras, dusulys ir panašios ligos.

AR TAMISTA KENTI

nuo skandėjimų strėnos; nuo skandžių ir skandžių sanarių; nuo galvos skau-dėjimo; nuo apetito nustoimo; nuo apgrusio pilvo; nuo atsiuogėjimo maistu; nuo vėmimo; nuo tulžingumo užpūlimo; nuo apdengto liežuviu; nuo blogo kvapo; nuo negalėjimo miegoti; nuo blogų sapnų. Ar esi silpnas, lengvai sujudinamas, nervingas, piktas bei greitai užgaunamas, nuilsęs ir nusilpnęs rytmetyje? Ar turite juodus plėmus apie akis, ambicijos nustoimą gėdinimas draugijos? Ar esi nusiminęs, nuliudęs ir ar turi širdgėlę? Tie simptomai nurodo, kad jūs kunas yra blogose sąlygose ir kad jums reikalinga medikališka priežiūra ir patarimas.

Mūsų brangi dykai duodama knyga pasakys jums faktus apie tokias ligas, negales ir simptomus. Ji pasakys jums apie musų gydymą dėlėi sugrąžinimo žmo-nių į jų senų laikų sveikatą, spēką ir stiprybę — ir kaip tapti vyrų tarp vyrų. Tai yra sandėlis žinios ir užturi gerą, sveiką patarimą ir informaciją kurias kiekvienas vyras bei moteris turėtų žinoti ir sekti — ypač svarbi tiems, kurie ketina apsigyventi. Jūs dažniausiai prieštastis savo kentėjimų ir kaip jūsų negalės gali būti sumažinamos. Skaitykite šitą brangų vadą i sveikatą ir pasinaudokite jo laiku suteiktu patarimu ir nurodymu.

Prisistykite šitą Dykai Duodamos Knygos Kuponą Šiandien
DR. J. RUSSELL PRICE CO., L. 501, 208 N. 5th Ave., Chicago, Ill., U. S. A.

Brangus Doktorai:—Meldžiui man tuojaus pasiųsti vysai dykai, apmokėta
pacta, jusų brangią medikališką knygą.

Vardas ir pavardė.....

Gatvė ir No.....

Miestas.....

Valstija.....

